

VV - verenigde vergadering

Aard Voorstel	VV-Besluitnota	
Vergaderdatum	02-11-2016	Agendapuntnummer 4.08.
Onderwerp	Peilbesluit Haarlemmermeer en kredietaanvraag	
Collegevergadering	27-09-2016	
VV-commissie	Cie VW: 12-10-2016	
Portefeuillehouder	J.J.J. Langeslag	
Corsanummer	16.060894	
BABS id	4261	
Bijlagen	Bijlage detailpeilenkaart pbs HMM bij bestuurlijke stukken Toelichting PEILBESLUIT HAARLEMMERMEER NOTA VAN BEANTWOORDING Kaartbijlagen rapportage peilbesluit Haarlemmermeerpolder Peilbesluit Haarlemmermeerpolder KAART Ontwerp Peilbesluit Haarlemmermeerpolder	

(concept) De verenigde vergadering

besluit:

1. de Nota van Beantwoording voor peilbesluit Haarlemmermeer vast te stellen;
2. het peilbesluit Haarlemmermeer conform bijgaande tabellen en kaarten vast te stellen;
3. een krediet te verlenen voor uitvoering van maatregelen in de polder Haarlemmermeer en in andere polders van het project 'Watergebiedsplannencluster Noord' van €1.475.000,-.

VV-besluitnota

De verenigde vergadering

besluit:

1. de Nota van Beantwoording voor peilbesluit Haarlemmermeer vast te stellen;
2. het peilbesluit Haarlemmermeer conform bijgaande tabellen en kaarten vast te stellen;
3. een krediet te verlenen voor uitvoering van maatregelen in de polder Haarlemmermeer en in andere polders van het project 'Watergebiedsplannencluster Noord' van € 1.475.000,-

Context

De Haarlemmermeerpolder heeft meerdere peilbesluiten -voor delen van de polder- waarvan het overgrote deel in 2016 tien jaar oud is. Omdat de polder uit een samenhangend watersysteem bestaat, hebben we een nieuw integraal peilbesluit voor de polder in zijn geheel gemaakt. Eerder, in 2013-2014 is de waterbergingsopgave in de Haarlemmermeer onderzocht en voor zover mogelijk (niet-complex) opgelost. De rest van waterbergings- en -afvoeropgaven (m.n. bij Cruquius) wordt met het integrale peilbesluit en uitwerking daarvan meegenomen.

Van het gevraagde krediet is € 990.000,- voor uitvoering van het peilbesluit Haarlemmermeerpolder en €485.000,- voor andere polders in Noord-Holland, zie onder argument 3.2.

Belangrijkste issues waterkwantiteit en -kwaliteit

- Dit is een peilbesluit in brede zin, in die zin dat we naast de peilen ook aandacht hebben voor de zoet/zoutwaterproblematiek en voor eventuele resterende (hydraulische) wateroverlastknelpunten.
- Opheffen van peilvak 3 om een robuuster peilbeheer en betere waterafvoer te realiseren. Dit heeft als consequentie een winterpeilverhoging en het verwijderen van een vakgemaal en sifon. Onderhoud van vakgemaal en sifon is voor Rijnland relatief kostbaar, zeker voor een peilvak dat objectief gezien niet nodig is.
- Verder is bijzonder dat we behalve peilen voor de huidige situatie en grondgebruik ook peilen opnemen voor toekomstig grondgebruik. Dit geldt voor die gebieden waar binnen afzienbare termijn de functie verandert, en waar bekend is dat de peilen dan zullen veranderen en wat die peilen in de nieuwe situatie zullen zijn.
- Ten aanzien van de zoet- en zoutproblematiek in de Haarlemmermeer voert Rijnland vervolgonderzoek uit naar aanleiding van de bevindingen uit het peilbesluit. Dit omvat onder andere: een optimalisatiestudie naar het inlaten van en doorspoelen met zoetwater, verkennen mogelijkheden rendabel gebruik van welzones, en inwinnen van aanvullende chloridegegevens van het oppervlaktewater door gebruikers. Dit heeft als doel efficiënter gebruik te maken van de zoetwatervoorziening ten behoeve van doorspoeling en het terugdringen van de zoute kwel. Resultaten van dit vervolgonderzoek zijn naar verwachting eind 2016 bekend. De uitkomsten van de studie hebben geen effect op het peilenvoorstel.

Proces

Begin 2015 zijn de knelpunten bepaald, met hulp van zowel interne betrokkenen als externe belanghebbende partijen, zoals gemeente Haarlemmermeer, LTO en Schiphol. Door middel van twee informatieavonden hebben we in het voorjaar van 2015 de knelpunten vervolgens besproken met de ingelanden (vooral veel agrarische eigenaren en pachters).

Op basis van de knelpunten is een peilenvoorstel uitgewerkt, dat we in het najaar van 2015 aan het gebied gepresenteerd hebben.

Voor peilvak 3 heeft D&H, na landbouwkundig en hydrologisch onderzoek en meerdere gesprekken met eigenaren en gebruikers, besloten in het ontwerp-peilbesluit peilvak 3 te voegen bij de polderboezem en de vakbemaling op te heffen. Naar aanleiding van dit besluit is een extra bewonersavond voor peilvak 3 georganiseerd, om het voorstel en het besluit goed toe te lichten. (In 1998 is een ontwerp-peilbesluit waarin het peilvak opgeheven werd, gesneuveld vanwege gering draagvlak.) In de commissie Voldoende Water van mei 2016 is ingesproken inzake peilvak 3 namens de eigenaren en LTO, om duidelijk te maken dat men het niet eens was met het voorstel het peilvak op te heffen. Tijdens de inspraakperiode is verder gesproken met de eigenaren van peilvak 3. Op het voorstel van Rijnland het gemaal pas als laatste bij de werkzaamheden voor peilvak 3 te verwijderen, werd positief door de eigenaren gereageerd.

Er zijn drie zienswijzen binnengekomen op het peilbesluit, waarvan er twee betrekking hebben op peilvak 3 en een op het gebied waar Schiphol Trade Park gaat herinrichten. De zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven tot aanpassing van het peilbesluit. De twee zienswijzen op peilvak 3 houden een bezwaar in tegen het opheffen van het peilvak en het verwijderen van het vakgemaal. Wij zijn echter van mening dat we voldoende hebben aangetoond dat het opheffen van het peilvak leidt tot een kleinere kans op wateroverlast en dat er geen nadelige gevolgen zullen zijn voor de agrarische functie. De derde zienswijze heeft betrekking op een gebied in ontwikkeling, nl. Schiphol Logistics Park (SLP). Deze zienswijze houdt geen bezwaar in tegen het peilenvoorstel als zodanig, maar betreft een aantal vragen over de wijze van invoeren van de peilen in de toekomstige inrichtingssituatie (na planontwikkeling, herinrichting). Naast de reactie in de Nota van beantwoording zullen wij deze vragen op verzoek van SLP in een (ambtelijk) overleg met de SLP-organisatie behandelen. Zie de concept Nota van beantwoording voor verdere toelichting. Het peilbesluit heeft tweemaal 6 weken ter inzage gelegen omdat na de eerste terinzagelegging correcties van administratieve aard hebben plaatsgevonden.

Argumenten

2.1 Peilen en peilbeheer binnen de Haarlemmermeerpolder weer op orde

Voor het overgrote deel wijzigen we de peilen niet.

Voor het gebied Cruquius verlagen we het peil met 10 cm. Deze peilverlaging heeft geen toename van zoute kwel tot gevolg omdat in dit gebied alleen sprake is van zoete kwel. De afvoer van de Spaarnetocht gaan we via een automatische stuw beter reguleren, waardoor de kans op wateroverlast afneemt.

In Hoofddorp verwijderen we een aantal stuwen die onderdeel uitmaakten van een niet goed functionerend circulatiesysteem en voegen we twee peilvakken samen (ontsnippering). In de wijk Sportdorp (Hoofddorp) verhogen we de ondergrens van het flexibel peil waardoor lage delen niet zo gemakkelijk meer droogvallen.

Peilvak 3 voegen we toe aan de polderboezem, waardoor het vakgemaal overbodig wordt, net als de onderhoudsgevoelige sifon. Het waterbergend vermogen van de polderboezem kan hierdoor ook beter worden benut en het voorstel draagt bij aan de ontsnippering van peilvakken.

Met het instellen van de nieuwe peilen verbeteren we het peilbeheer en verkleinen we de kans op wateroverlast.

Hierboven zijn de belangrijkste ingrepen in het watersysteem beschreven, zie voor het complete peilenvoorstel en de maatregelen de rapportage in de bijlage.

2.2 Het vaststellen en herzien van peilbesluiten is wettelijk verplicht

Met het vaststellen van dit peilbesluit beschikt Rijnland voor de Haarlemmermeerpolder weer over een actueel peilbesluit.

2.3 Bij het opstellen van het peilbesluit is zo goed mogelijk rekening gehouden met de wensen vanuit het gebied

Door middel van drie algemene informatie avonden in de polder, en een aantal gesprekken en een informatieavond specifiek voor het peilvoorstel peilvak 3, zijn bewoners nauw betrokken bij de totstandkoming van het peilenvoorstel. Daardoor komt het peilenvoorstel grotendeels tegemoet aan de wensen van de bewoners. Die wens is namelijk over het algemeen het peil niet te veranderen, omdat de nu ingestelde peilen doorgaans als optimaal worden beschouwd. Alleen in het bollengebied Cruquius ervaren de agrariërs het peil in de Spaarnetocht als te hoog, wat ook bevestigd wordt door onze analyses (de drooglegging is te gering). Het voorstel is daarom dit peil te verlagen met 10 cm.

Het peilvak 3 stellen we voor bij de polderboezem te voegen. Vanwege de gevoeligheid van dit voorstel (specifiek de peilverhoging) is – in samenspraak met de agrariërs – onderzoek gedaan naar de landbouwkundige effecten en zijn de agrariërs in kwestie door middel van een aantal keukentafelgesprekken voorafgaand aan en tijdens het onderzoek betrokken. Ook is er een bewonersavond gehouden om de keuze voor peilvak 3 nader toe te lichten. Er is toen een tegenvoorstel gedaan vanuit de eigenaren, dat alleen in de zomer samenvoeging met de polderboezem inhoudt, en in de winter een eigen peilvak inclusief lager peil. Overigens komt dit vrijwel overeen met de huidige situatie, omdat er in de zomer een open verbinding mogelijk is en wordt gebruikt tussen beide peilgebieden. Omdat dit instandhouding van gemaal en sifon betekent, en in de winter geen robuust afvoer- en bergingssysteem oplevert, kent dit voorstel voor Rijnland alleen nadelen en nauwelijks voordelen.

Om de belangen van diverse externe partijen (Schiphol, LTO, gemeente) goed te behartigen en draagvlak te creëren voor het peilvoorstel is een gebiedsdeskundigen groep ingericht, die bij alle fasen van de totstandkoming van het peilbesluit betrokken is. Daarin zijn hierboven genoemde partijen vertegenwoordigd.

3.1 Het krediet is noodzakelijk om het peilbesluit Haarlemmermeer te kunnen uitvoeren

Voor dit peilbesluit is nog geen krediet aangevraagd. Het krediet is nodig hoofdzakelijk voor een aantal inrichtingsmaatregelen, waarvan de belangrijkste zijn het plaatsen van een automatische stuw in gebied Cruquius, het verwijderen van een gemaal en maken van open verbindingen bij peilvak 3 en het verwijderen van een flink aantal stuwen in de wijk Floriande in Hoofddorp. In totaal worden de kosten geraamd op € 990.000,- (SSK-raming mediaan).

3.2 Voor andere polders in watergebiedsplancuster Noord zijn ook maatregelen nodig

Watergebiedsplancuster Noord bevat alle watergebiedsplannen en (voorheen) losse peilbesluiten en polderplannen in Noord-Holland, exclusief de polders die in KRW-regio Aalsmeer liggen. De watergebiedsplannen Spaarnwoude en Zuid-Kennemerland liggen in dit cluster, de Haarlemmermeer, diverse polders van het project '21 NAP-peilbesluiten' en enige polders die recent (in het programma overnemen en afstoten van assets) zijn overgenomen van bisdom en gemeenten.

Watergebiedsplan Spaarnwoude heeft voldoende krediet om alle maatregelen uit reeds opgepakte polders uit te voeren. De laatste vier polders uit dit watergebiedsplan moeten nog worden opgepakt. Indien hiervoor nog krediet nodig is, zal dit bij de vaststelling van de laatste polders worden aangevraagd.

In de overige polders zijn diverse werkzaamheden nog niet gedekt in eerdere kredieten. Het betreft:

- a) Afstoten van de Leybeek: € 50.000,-;
- b) Uitvoeringsmaatregelen Verenigde Binnenpolder: € 270.000,-;
- c) Voorbereidingskrediet t.b.v. diverse onderzoeken en ontwerp overnamepolders Bennebroek: € 165.000,-.

Ad a) Het afwaarderen van de Leybeek (geen primaire watergang meer, afvoerfunctie voor achterland verviel) is vastgelegd in het peilbesluit Mariënduin-Vogelenzang. Na vaststelling van het peilbesluit heeft Rijnland onderhandeld met de eigenaar over overdracht van beheer en onderhoud. Er was sprake van sterke baggerachterstand. Omdat Rijnland in correcte toestand overdraagt óf dit afkoopt, is de onderhandeling uitgekomen op een afkoopsom van € 50.000,- Direct gerelateerd aan het aantal kubieke meter bagger, vastgesteld met waterbodemonderzoek.

Ad b) Deze polder ligt in het recreatiegebied Spaarnwoude. Het peilbesluit is vastgesteld in 2013. Tijdens het opstellen van het peilbesluit zijn reeds een aantal maatregelen ter hand genomen om de waterhuishouding in de Verenigde Binnenpolder te verbeteren. Nu is Rijnland buiten nog bezig met de laatste fase, o.a. het verbreden en verleggen van een hoofdwatergang rond de Kerkweg en het automatiseren van de onderleider naar de Houtrakpolder.

Ad c) Deze polders zijn in 2015 van de gemeente Bloemendaal in beheer overgenomen. De gemeente Bloemendaal voert momenteel nog werkzaamheden uit om conform de overeenkomst de polders op orde te brengen. De gemeente Bloemendaal heeft nooit een peilbesluit opgesteld voor deze polders. Ten behoeve van het opstellen van het peilbesluit wordt nu een voorbereidingskrediet aangevraagd.

3.3 Het aangevraagde krediet past in het MJP

De investering is opgenomen in het MJP 2017-2020, maar onder andere benamingen, te weten 'Waterplan Haarlemmermeer' en 'NBW Meerjarenraming'. Dit betekent dat deze investering niet leidt tot aanvullende tariefconsequenties.

Risico's

2.1 Weerstand blijft in peilvak 3

Al meer dan tien jaar praten Rijnland en rechtsvoorgangers over opheffing van dit peilvak. In de laatste jaren is veel direct contact geweest en er zijn op de praktijk gerichte onderzoeken uitgevoerd. De standpunten zijn nader tot elkaar gekomen, maar wellicht niet voldoende. Dit kan leiden tot een gang naar de rechter. Rijnland heeft het vertrouwen dat de peilkeuze goed onderbouwd is en passend bij het Rijnlandse beleid. En dat de geboden verzachtende maatregelen passend zijn.

3.1 Maatregelen worden mogelijk duurder

Bij nadere uitwerking van de maatregelen is de kans aanwezig dat er extra kosten dienen te worden gemaakt. De behoeften van ingelanden kunnen veranderen. De maatregelen zijn grotendeels met ingelanden afgestemd, waardoor het risico als beperkt wordt ingeschat. Tevens trekt de economie aan, waardoor prijsstijgingen plaats kunnen vinden.

Voor de Haarlemmermeer zijn andere benoemde risico's met grote kans of grote impact: ontstaan van wellen, doorkruisen van onbekende kabels en leidingen, aantreffen beschermde diersoorten, vondst niet gesprongen explosieven. De ontwerpen voor diverse maatregelen moeten nog worden uitgewerkt; daarbij is een passende risicoreservering gekozen.

Bijlagen:

Rapportage toelichting peilbesluit Haarlemmermerpolder (16.042530)

Kaartbijlagen toelichting peilbesluit Haarlemmermerpolder (16.082964)

Peilbesluit Haarlemmermerpolder (16.033289)

Peilenkaart peilbesluit Haarlemmermerpolder (16.033277)

Peilenkaart peilbesluit Haarlemmermerpolder detailuitsnede Cruquius (16.079224)

Nota van beantwoording peilbesluit Haarlemmermerpolder (16.082859)

VV-besluit

De verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland,

gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 27-09-2016, kenmerk 16.060894,

en gelet op artikel 5.2 Waterwet, artikelen 4.2 tot en met 4.5 Waterverordening Rijnland en artikel 99 van de Waterschapswet,

besluit:

1. de Nota van Beantwoording voor peilbesluit Haarlemmermeer vast te stellen;
2. het peilbesluit Haarlemmermeer conform bijgaande tabellen en kaarten vast te stellen;
3. een krediet te verlenen voor uitvoering van maatregelen in de polder Haarlemmermeer en in andere polders van het project 'Watergebiedsplannencluster Noord' van €1.475.000,-.

Leiden, 02-11-2016.

De verenigde vergadering,

G.J. Doornbos
dijkgraaf

C.M. van de Wiel
secretaris

